

 SØRLANDET SYKEHUS				Klinikknivå			Generelt dokument				
Velkommen til praksis HAVO							Side 1 av 3				
Dokumentplassering: II.KPH.PSA.4-3				Godkjent dato: 05.01.2026		Revideres innen: 05.01.2028		Sist endret: 20.01.2026		Revisjon: 4.02	

Klinikknivå/Klinikk for psykisk helse - psykiatri og avhengighetsbehandling/Psykiatrisk sykehusavdeling/Seksjon HAVO

ENDRINGER FRA FORRIGE VERSJON: []

Velkommen til praksis

Sørlandet sykehus HF

Seksjon for Voksenhabilitering (HAVO) (Samhandlingspraksis)

Introduksjon av enheten

Seksjon for voksenhabilitering består av 2 enheter, der den ene er lokalisert på Kongsgård i Kristiansand og den andre på Bjorbekk i Arendal. Totalt 31 ansatte med fordeling 15 på Kongsgård og 16 på Bjorbekk. Faggruppene er vernepleiere, sosionom, sykepleiere, fysioterapeuter, psykologspesialister, pedagog og barnevernspedagog, nevrologer og psykiatere, samt merkantile funksjoner begge steder.

Seksjonsleder jobber likt fordelt i begge enheter. HAVO driver poliklinisk utredning og behandling, også med ambulant virksomhet. Seksjonen dekker hele Agder og har en ansatt stasjonert ved SSHF i Flekkefjord.

Ambulant virksomhet omfatter bl.a. rådgivning, observasjon, veiledning, opplæring, undervisning og klinisk arbeid.

Habilitering av voksne er et sammensatt fagfelt med mange oppgaver som grenser opp mot habilitering av barn, psykisk helsevern, nevrologi, rehabilitering og annen somatisk helsetjeneste.

Det vil i stor grad være det samlede funksjonsnivået og kompleksiteten i tilstanden mer enn diagnosen, som vil være avgjørende for om pasienten skal få helsehjelp fra HAVO og/eller ved en annen enhet i spesialisthelsetjenesten.

Lovpålagt oppgave: HAVO skal gjennom sin oppfølging av pasienter med utviklingshemming og veiledning til kommunene bidra til å forebygge og begrense bruken av tvang og makt (Helse- og omsorgstjenesteloven, Kap. 9)

Turnus/vakter

Kun arbeid på dagtid fra kl 08.00 – 1530 mand. – fred.

Praktisk informasjon

- Arbeidsdagen starter kl 08.00.
- Hver mandag har enheten i Arendal felles fagmøte med fordeling av nye saker og drøftinger i tverrfaglig team.
- Hver torsdag har enheten i Kristiansand felles fagteam med fordeling av nye saker og drøftinger i tverrfaglig team.
- Noen dager vil det være mye ansatte inne pga utredninger og møtevirksomhet. Andre dager vil det være roligere da mange kan være ute i oppdrag ulike steder i fylket samtidig. HAVO har egen tjenestebil i hver enhet for ambulant virksomhet.
- Det kan forekomme at studenter må avvente å delta eks. i hjemmebesøk eller samhandlingsmøter, da det kan være utfordrende for pasienter å forholde seg til flere. Dette avtales alltid på forhånd og i de aller fleste tilfeller er studenter velkomne til å delta.

Utarbeidet av: Arnild Daasvatn	Fagansvarlig: Ole Kristian Drange	Verifisert av: 	Godkjent av: Ole Kristian Drange	Dok.nr: D49764
--	---	---	--	--------------------------

 SØRLANDET SYKEHU		Velkommen til praksis HAVO			Side: 2 Av: 3
Dokument-id: II.KPH.PSA.4-3	Utarbeidet av: Arnhild Daasvatn	Fagansvarlig: Ole Kristian Drange	Godkjent dato: 05.01.2026	Godkjent av: Ole Kristian Drange	Revisjon: 4.02

Klinikknivå/Klinikk for psykisk helse - psykiatri og avhengighetsbehandling/Psykiatrisk sykehusavdeling/Seksjon HAVO

- HAVO følger generelle regler for god hygiene. Det foregår ingen medisinske prosedyrer her som krever spesielle prosedyrer for hygiene.

Døgnrytmeplan

I utgangspunktet kun dagarbeid. Det kan forekomme planlagt kveldsarbeid i forbindelse med ambulante oppdrag.

De vanligste diagnosene

Målgruppen er pasienter over 18 år med medfødte eller tidlig ervervede (ervert før fylte 18 år) funksjonsnedsettelse av komplisert og sammensatt karakter, som har behov for spesialisthelsetjenester. Pasienten kan ha flere diagnoser og flere funksjonsnedsettelser.

- Gjennomgripende utviklingsforstyrrelse/autismespekterforstyrrelse
- Mistanke om eller påvist psykisk utviklingshemming og/eller kognitiv svikt.
- Omfattende språk og kommunikasjonsvansker i målgruppen
- Demens i målgruppen
- Følgetilstander av skader/sykdommer i nervesystemet og muskelsykdommer i målgruppen (debut før 18 år)
- Atferdsvansker i målgruppen
- Vansker knyttet til seksualitet i målgruppen
- Mistanke om psykisk lidelse hos personer med alvorlig til moderat psykisk utviklingshemming
- Ulike syndromer

Sykepleiefokus

Helsepedagogisk fokus - opplæring

Mestringsopplevelse hos pasienten – empowerment

Sykepleierens rolle i samhandling i denne pasientgruppen

Sykepleieoppgaver og prosedyrer

- Delta i nødvendig undersøkelse og utredning
- Tilrettelagt opplæring av pas, pårørende
- Veilede og samarbeide med kommunen om tilrettelagt oppfølging for den enkelte
- Veiledning og rådgivning til samarbeidspartnere i kommune og evt. andre instanser (som 3.linje)
- Samarbeid med andre etater når det er nødvendig

De vanligste medikamentene

Vi administrerer ingen medikamenter her ved seksjon for voksenhabilitering, men sykepleier vil få god innsikt i aktuelle medikamentløsninger for pasienter i målgruppen.

Forventninger til student

Være aktiv, vise selvstendighet og kunne delta i faglige samtaler/drøftinger, presentere sin Bacheloroppgave for teamet ved HAVO, være fleksibel, vennlig og imøtekommende og kunne følge flere ulike yrkesgrupper i deres arbeid i seksjonen.

Organisering av praksis på enheten

 SØRLANDET SYKEHU	Velkommen til praksis HAVO				Side: 3 Av: 3
Dokument-id: II.KPH.PSA.4-3	Utarbeidet av: Arnhild Daasvatn	Fagansvarlig: Ole Kristian Drange	Godkjent dato: 05.01.2026	Godkjent av: Ole Kristian Drange	Revisjon: 4.02

Klinikknivå/Klinikk for psykisk helse - psykiatri og avhengighetsbehandling/Psykiatrisk sykehusavdeling/Seksjon HAVO

Studenten vil ha en kontaktperson i HAVO som pr. nå er spesialsykepleier. Det er aktuelt å delta i avklaringssamtaler, utredningsarbeid, tilbakemeldingsmøter, ambulant virksomhet med andre fagpersoner i praksisperioden for at studenten skal få med seg bredden i arbeidet ved seksjonen.